

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради Бердянського
державного педагогічного
університету від 25 серпня 2016 року
(протокол № 1)

**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА РОБОТИ З ХОРЕОГРАФІЧНИМ
КОЛЕКТИВОМ**

**ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
спеціальності 024 Хореографія**

**Бердянськ
2016 рік**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Бердянським державним педагогічним університетом

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії Олена Володимирівна Мартиненко.

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету «16» червня 2016 року, протокол № 8

ВСТУП

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Теорія і методика роботи з хореографічним колективом» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «Хореографія. Фітнес» спеціальності 024 Хореографія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теорія та методика роботи самодіяльних хореографічних колективів в закладах позашкільної освіти.

Міждисциплінарні зв'язки: теорія та методика класичного танцю, теорія та методика народно-сценічного танцю, теорія та методика сучасного танцю, мистецтво балетмейстера, історія хореографічного мистецтва, основи теорії музики та гра на музичному інструменті та ін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. *Метою* викладання навчальної дисципліни «ТМ роботи з ХК» є підвищення загального культурно-освітнього та професійного рівня майбутніх фахівців, засвоєння змісту традиційних та сучасних методик роботи в самодіяльному хореографічному колективі, набуття навичок і досвіду здійснювати педагогічно-хореографічну діяльність у закладах культури та позашкільної освіти.

1.2. *Основними завданнями* вивчення дисципліни «ТМ роботи з ХК» є:

- розширити уяву про соціально-педагогічні та художньо-творчі функції хореографічних колективів (відповідно ХК), познайомити з класифікаційними характеристиками ХК;

- ознайомити з особливостями організації навчально-виховного процесу в ХК, розглянути принципи, форми та методи роботи;

- дати уявлення про різні види навчальних програм з хореографії, навчити розробляти на їх основі плани роботи колективу на рік;

- засвоїти вимоги до особистості педагога - керівника хореографічного колективу, з'ясувати індивідуальні стилі діяльності педагога-хореографа;

- засвоїти критерії та методики перевірки хореографічних здібностей;

- розширити уявлення про навчально-виховне значення хореографічних занять, ознайомити з їх видами, структурою, змістом, методикою організації та проведення;

- розкрити ідейну та художню цілісність репертуару ХК, розглянути його джерела, тематику та сюжетику;

- розкрити завдання виховної роботи в ХК, форми підвищення професійної майстерності вихованців ХК та його керівника;
- розширити уявлення про значення концертної діяльності для хореографічних колективів, познайомити з видами концертних програм;
- навчити користуватися науковою та методичною літературою з хореографії, педагогіки та психології, закріпити методи фіксації та розшифровки хореографічного матеріалу;
- розвивати творчий потенціал майбутнього педагога-хореографа, сприяти підвищенню його педагогічної та хореографічної майстерності, підтримувати новаторство, прагнення до самостійного мислення пошуку власного стилю роботи;
- виховувати інтерес до роботи педагога-хореографа, керівника дитячого танцювального колективу, прагнення до професійного росту та самовдосконалення.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти набувають **компетентностей:**

Загальних:

Інструментальні: здатність до організації та планування, вміння застосовувати базові загальні знання, правильно розмовляти та писати різними комунікативними стилями (неофіційним, офіційним та науковим), вільно застосовувати наукові та хореографічні терміни; вміння працювати з комп'ютерними програмами; здатність розв'язувати проблеми і приймати рішення, здійснювати пошук інформації з різних джерел.

Міжособистісні: здатність до критичності та самокритичності, вміння працювати в команді, застосовувати організаторські здібності, позитивно ставитися до різних танцювальних культур, вміння спілкуватися та працювати в міжнародному середовищі, поважати творчі знахідки людей мистецьких професій.

Системні: здатність застосовувати знання на практиці, використовувати дослідницькі навички та вміння, проявляти лідерські якості, креативність, самостійність творчого мислення, прагнення до пошуку індивідуального хореографічного стилю, бажання досягти успіху в професійній сфері.

Етичні: знання та дотримання принципів етичного кодексу хореографа (творча незалежність, відповідальність тощо) педагогічної етики; повага гідності учасників навчально-виховного процесу.

Фахових:

Загально-професійні (базові)

- Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності.
- Здатність використовувати основи теорії і практики хореографічного і музичного мистецтва в професійній діяльності, проектувати і здійснювати освітній процес у закладах культури і освіти.
- Здатність до рефлексії, самовдосконалення і підвищення рівня професійної майстерності.
- Здатність нести відповідальність за життя та здоров'я людини; розраховувати фізичне навантаження і пропагувати здоровий спосіб життя.
- Здатність проектувати і проводити науково-дослідницьку та творчо-пошукову роботу.
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Спеціалізовано-професійні

- Здатність виконувати обов'язки керівника хореографічного колективу, розробляти навчально-методичні матеріали для здійснення хореографічного навчання в закладах культури та освіти.
- Здатність використовувати спеціальну термінологію та адекватні комунікативні засоби рідної та іноземної мов (в усній та письмовій формах) у педагогічному спілкуванні та творчому процесі; застосовувати вербальний коментар в процесі навчання в лаконічній та доступній формі.
- Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології в галузі хореографії та фітнес індустрії.

Демонструвати такі результати навчання:

<i>Знаннябалет</i>	ПРЗ 1. Здатність застосовувати базові знання, практичні навички організаційної, навчальної та творчої роботи керівника хореографічного колективу.
	ПРЗ 2. Здатність застосовувати знання з теорії музики та навички гри на музичному інструменті; співпрацювати з концертмейстером, аргументовано підходити до вибору музичних творів в педагогічній діяльності та мейстерській творчості.
	ПРЗ 3. Здатність застосовувати базові філософсько-естетичні, мистецтвознавчі, історико-культурологічні знання в професійній діяльності.
	ПРЗ 4. Здатність володіти знаннями про законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці, застосовувати галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

<i>Уміння</i>	<p>ПРУ 1. Здатність демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну танцювальну майстерність на належному фаховому рівні під час виконавської, педагогічної та балетмейстерської діяльності.</p>
	<p>ПРУ 3. Уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p>
	<p>ПРУ 6. Уміння самостійно досліджувати наукову проблему в галузі хореографічного мистецтва, писати наукову роботу відповідно до вимог, дискутувати і аргументувати власну позицію</p>
<i>Комунікація</i>	<p>ПРК 1. Здатність орієнтуватися в основних подіях, які відбуваються в Україні, в світовому мистецькому хореографічному просторі, визначати і формулювати проблеми, вміти аналізувати їх, виражати власну думку, вирішувати спірні питання щодо особистісних переконань та етичних міркувань.</p>
	<p>ПРК 2. Здатність використовувати знання професійного дискурсу, термінології свого фаху, джерел поповнення лексики української та іноземної мов; уміння спілкуватися українською мовою у професійному середовищі, дотримуватися етики ділового спілкування; пояснювати фахівцям і нефахівцям інформацію, ідеї, проблеми, рішення у сфері хореографічного мистецтва; аналізувати іншомовні джерела інформації для отримання даних та прийняття професійних рішень.</p>
<i>Автономність і відповідальність</i>	<p>ПРАВ 1. Здатність якісно виконувати завдання професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів, технічних умов тощо.</p>
	<p>ПРАВ 2. Здатність демонструвати готовність до освоєння нової професійної інформації за допомогою самоосвіти; представляти і оцінювати власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.</p>
	<p>ПРАВ 3. Здатність визначати стратегічні цілі професійної діяльності, шукати новаторські ідеї для пропаганди хореографічного мистецтва, українських національних традицій та здорового способу життя.</p>

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **270 годин / 9 кредитів ECTS.**

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни
Змістовий модуль 1. Вступ. Завдання та зміст роботи
хореографічних колективів

Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу. Соціально-педагогічні та художні функції хореографічного колективу

Предмет, об'єкт, мета та завдання курсу «Теорія і методика роботи з хореографічним колективом». Міжпредметні зв'язки з іншими фаховими дисциплінами. Значення самостійної роботи. Мета, завдання та принципи навчально-педагогічного, виховного та творчого процесів в хореографічному колективі.

Аналіз сучасного стану роботи дитячих хореографічних колективів у шкільних, дошкільних та позашкільних закладах. Основні функції хореографічного колективу (реакреаційно-гедоністична, комунікативно-інтегративна, навчально-педагогічна, художньо-творча) та їх різновиди (концертно-пропагандистська, навчально-пізнавальна). Класифікаційні характеристики хореографічних колективів.

Тема 2. Історія виникнення та розвитку дитячої танцювальної самодіяльності.

Історичний аспект становлення і розвитку дитячих хореографічних колективів. Розвиток теорії та методики роботи ХК на сучасному етапі під впливом психолого-педагогічних досліджень (С. Акішев, Т. Барішнікова, Л. Бондаренко, О. Бурля, О. Голдрич, С. Зубатов, В. Кирилюк, Б. Колногузенко, О. Мартиненко, А. Тараканова та інші).

Тема 3. Основні характеристики стилю та манери педагогічної діяльності керівника ХК

Стиль як засіб, за допомогою якого педагог доносить зміст хореографічного мистецтва до дітей. Стилі педагогічного спілкування: на основі взаємної творчої діяльності; на основі дружніх взаємин; спілкування-демонстрація, спілкування-залякування, спілкування-загравання. Манера спілкування. Особистість педагога (енергія, різноманітність, транспарентність (відкритість), гумор, емоції, творча основа, мотивація). Професійна компетентність та її компоненти: методичний, організаційний, соціальний. Сучасні вимоги до керівника хореографічного колективу. Вимоги до акомпаніатора ХК.

Змістовий модуль 2. Методологічні основи організації та управління ХК»

Тема 1. Організація навчально-виховного процесу. Форми та методи роботи в ХК

Особливості організації навчально-виховного процесу в ХК. Форми організації навчально-тренувального процесу (індивідуальні, дрібногрупові, фронтальні). Форми організації виховного процесу (бесіди, лекції, перегляд відеокaset, відвідування концертних заходів тощо). Загальне поняття про методи та прийоми хореографічного навчання. Особистісно-орієнтовані прийоми (активізація позитивних емоцій, ініціативи, інтересів та інших). Методи хореографічної роботи (практичні, словесні, наочні, проблемно-пошукові). Показ та вправлення як провідні методи. Репродуктивні та продуктивні способи дій.

Тема 2. Принципи та методики набору в ХК

Принципи набору в ХК (масовість, доступність, добровільність, урахування вікових особливостей та територіального принципу). Компоненти готовності до хореографічної діяльності, їх характеристика (анатомо-фізіологічні, музичні та артистичні).

Тема 3. Методики виявлення хореографічних здібностей

Професійні методики виявлення хореографічних здібностей. Особливості адаптованих до певних умов методик виявлення хореографічних здібностей. Навчально-професійні ігри по виявленню хореографічних здібностей студентів.

Змістовий модуль 3. Навчальні програми з хореографії

Тема 1. Види та структура навчальних програм

Види навчальних програм та принципи програмування. Структура програм. Основні програмові завдання.

Тема 2. Аналіз програм хореографічного навчання

Аналіз змісту програм з хореографічного навчання (структура, принципи побудови, зміст). Узгодженість всіх структурних компонентів програми.

Тема 3. Розробка студентами окремих розділів навчальних програм

Визначення назви програми, обґрунтування її актуальності, мети та завдань. Розробка навчально-тематичного плану. Презентація узгодженості завдань та змісту навчальних розділів.

Змістовий модуль 4. Планування навчально-виховного процесу в ХК

Тема 1. Види планування в ХК. Ведення основної документації

Загальна характеристика поняття «планування». Значення та мета планування роботи хореографічного колективу. Принципи планування. Види планування (річний план роботи, репертуарний, поурочний). Структура та зміст різних видів планування. Взаємозв'язок різних видів планування. Відображення в плані основних компонентів (завдання і засоби хореографічної роботи, методи і прийоми, форми

організації навчально-виховного процесу, строки виконання та інше). Залежність добору компонентів плану від виду планування. Варіативність планування в ХК. Графічна уніфікація різних видів планів для планування й ефективної організації хореографічної діяльності дітей.

Тема 2. Розробка та аналіз плану роботи ХК на рік

Творчий підхід до розробки плану роботи ХК на перший рік навчання у відповідності до основних вимог планування. Відображення в плані основних структурних компонентів річного плану (вступна частина, організаційна робота, навчально-тренувальна робота, виховна та постановочна робота, концертна діяльність). Показники засвоєння змісту навчально-тренувальної програми. Умови ефективної реалізації плану роботи на рік.

Змістовий модуль 5. Специфіка хореографічної роботи з дітьми різних вікових категорій

Тема 1. Завдання та зміст хореографічної роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку

Вікові характеристики дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, особливості психофізіологічного розвитку та їх урахування в хореографічній діяльності. Мета і завдання залучення дітей дошкільного та молодшого шкільного віку до хореографічного мистецтва. Зміст хореографічної роботи з дітьми зазначених вікових категорій. Провідні підходи, методи і прийоми навчально-тренувальної, виховної та творчої роботи з дітьми 3-10 років (С. Акішев, Г. Березова, Л. Бондаренко, О. Мартиненко, А. Тараканова, А. Шевчук та інші). Залежність методів та прийомів хореографічного навчання від віку та індивідуальності дитини, видів танцювальної діяльності, типу навчально-тренувальних і творчих завдань тощо. Умови ефективної педагогічно-хореографічної роботи в дошкільних, шкільних та позашкільних закладах. Показники успішного музично-хореографічного розвитку дітей.

Тема 2. Психофізіологічні особливості розвитку дітей середнього та старшого шкільного віку. Завдання та зміст хореографічної роботи

Психологічні та фізіологічні особливості розвитку дітей 11-14, 15-17 років та їх урахування в організації хореографічної діяльності. Мета і завдання хореографічної роботи з дітьми середнього та старшого шкільного віку, зміст хореографічного навчання дітей цих вікових категорій. Особливості організації хореографічної роботи в шкільних та позашкільних закладах. Показники успішного хореографічного навчання. Створення сприятливих умов для самореалізації підлітків засобами хореографічного мистецтва, виховання національної свідомості через танок, виявлення обдарованої молоді та мотивація до

професійної спрямованості. Дослідження проблеми в науковій та навчально-методичній літературі.

Тема 3. Специфіка роботи з обдарованими дітьми та такими, що, мають фізичні вади

Індивідуально-диференційований підхід до навчання в ХК. Визначення поняття «обдарованості» у психолого-педагогічній літературі та актуальності цієї проблеми в сучасних державних документах. Танцювальна обдарованість. Завдання та зміст танцювальної терапії (хореотерапії) в роботі з дітьми, які мають фізичні вади. Методичні прийоми (цілеспрямований добір музики, використання спонтанних рухів, зворотній зв'язок, кінеститична емпатія, ритмічна синхронізація, робота з «м'язовим панцером», експериментування з рухом). Особливості побудови занять танцювальною терапією.

Змістовий модуль 6. Заняття як основна форма роботи в ХК *Тема*

1. Навчально-виховне значення хореографічних занять, їх види та структура

Хореографічні заняття – основна навчально-виховна і організаційна форма хореографічної роботи. Навчально-виховне значення хореографічних занять. Основні компоненти хореографічного заняття: завдання, зміст, засоби, методи і прийоми, структура. Класифікація хореографічних занять: види (ритміка, партерна гімнастика, заняття з класичного, народно-сценічного й сучасного танців та інші), типи (сюжетне, тренінгове, творче, комплексне, ознайомче, контрольне та інші). Принципи та варіанти побудови занять у залежності від їх тематики, виду, типу, завдань, вікових особливостей та хореографічної підготовки учнів. Схема аналізу занять.

Тема 2. Зміст та методика проведення хореографічних занять з різними віковими категоріями дітей

Пріоритетність вибору видів та визначення типів занять відповідно до вікових особливостей дітей. Змістова характеристика хореографічних занять стосовно вікових особливостей. Організаторські та методичні вимоги до хореографічних занять. Методика організації та проведення занять у ДХК з урахуванням вікових особливостей та рівня танцювальної підготовки дітей.

Тема 3. Специфіка занять з групами, що складаються з дівчат або хлопчиків

Завдання та зміст хореографічної роботи з групою хлопчиків та групою дівчат. Специфіка їх організації та проведення.

Змістовий модуль 7. Розробка конспектів занять різних видів

Тема 1. Розробка план-конспекту заняття з ритміки та проведення його фрагментів

Значення музично-ритмічного виховання в роботі ХК. Завдання та зміст музично-ритмічного виховання. Зразки вправ, творчих завдань, музично-ритмічних ігор та етюдних вправ, спрямованих на ритмічний розвиток дітей. Розробка плану-конспекту заняття з ритміки для дітей молодшого віку та проведення його фрагментів.

Тема 2. Розробка плану-конспекту заняття з партерної гімнастики та проведення його фрагментів

Завдання та зміст занять з партерної гімнастики. Принципи побудови партерних комплексів. Види рухів та вправ, їх характеристика, принципи добору, специфіка використання та дозування. Розробка мети та змісту заняття з партерної гімнастики, проведення фрагментів партерного комплексу.

Тема 3. Розробка плану-конспекту сюжетного або тематичного заняття та проведення його фрагментів

Специфіка проведення сюжетних і тематичних занять з хореографії. Розробка плану-конспекту сюжетного або тематичного заняття для дітей дошкільного або молодшого шкільного віку. Підбір музичного матеріалу. Проведення студентами фрагментів занять з однокласниками. Аналіз конспектів та практичної діяльності студентів.

Змістовий модуль 8. Розробка конспектів занять різних видів

Тема 1. Розробка конспекту інтегрованого заняття для старших дошкільників або молодших школярів

Значення та специфіка використання інтегрованих занять у навчально-виховному процесі дошкільних та шкільних закладів, їх виховний та загально-розвивальний аспект. Типи інтегрованих занять (домінантно-ігрове та комплексно-ігрове, домінантно-тематичне та комплексно-тематичне, сюжетно-домінантне та сюжетно-комплексне), їх характеристика. Розробка плану-конспекту інтегрованого заняття, проведення його фрагментів.

Тема 2. Розробка плану -конспекту заняття з класичного або народно-сценічного танцю, проведення його фрагментів

Значення та зміст використання класичного тренажу в системі роботи ХК. Види вправ та методика ознайомлення з ними відповідно до вікових особливостей дітей. Структура заняття. Розробка плану-конспекту заняття з класичного танцю (вік та тема заняття за вибором). Проведення фрагментів. Значення та зміст народно-сценічного танцю в системі роботи ХК. Структура заняття. Розробка плану-конспекту заняття з народно-сценічного танцю (тема та вік за вибором). Проведення окремих фрагментів.

Тема 3. Варіанти побудови та проведення відкритих і контрольних занять з хореографії

Значення та форми проведення відкритих та контрольних занять з хореографії. Вимоги до програмового змісту. Розробка плану-конспекту відкритого або контрольного заняття з хореографії, проведення його фрагментів. Визначення показників засвоєння програмового матеріалу з хореографії за навчальний рік та розробка шкали оцінювання успішності дітей під час проведення контрольного заняття.

Змістовий модуль 9. Виховна робота в ХК

Тема 1. Виховні функції хореографічного мистецтва. Єдність виховного та навчально-педагогічного процесів

Виховні функції хореографічного мистецтва. Завдання виховної роботи в ХК. Єдність виховного та навчально-педагогічного процесів. Виховна робота з батьками.

Тема 2. Зміст, форми та методи виховної роботи в ХК

Зміст, форми та методи виховної роботи в ХК (посвята в члени колективу, книга шановних гостей колективу, альбом історії розвитку колективу, зустріч з майстрами хореографії, культпоходи в театр, на концерти, перегляд відео-архіву, проведення вечорів відпочинку, вечорів-зустрічей з учасниками інших творчих колективів тощо). Виховна робота керівника поза межами колективу. Популяризація масових танцювальних форм. Пропаганда українського хореографічного мистецтва. Участь в організації шкільної хореографічної самодіяльності.

Тема 3. Розробка плану виховної роботи колективу на рік

Розробка студентами плану виховної роботи колективу на рік. Різноманітність видів виховної роботи, їх узгодженість з напрямками роботи колективу, віковими групами та потребами сучасного суспільства. Презентація планів виховної роботи.

Змістовий модуль 10. Розробка сценаріїв виховних заходів

Тема 1. Розробка конспекту етичної бесіди

Розробка та проведення фрагменту етичної бесіди з дітьми відповідного віку.

Тема 2. Розробка конспекту пізнавального виховного заходу

Розробка та презентація пізнавального виховного заходу (тематика за вибором студента). Проведення фрагменту пізнавального виховного заходу

Тема 3. Розробка конспекту розважального виховного заходу

Розробка та презентація розважального виховного заходу (тематика за вибором студента). Проведення фрагменту розважального виховного заходу.

Змістовий модуль 11. Вирішення конфліктних ситуацій в ХК

Тема 1. Види конфліктів та причини їх виникнення в ХК

Поняття «конфлікту», стадії його розвитку, види конфліктів (конструктивні, деструктивні). Міжособистісні стилі розв'язання конфліктів (уникання, згладжування, примус, компроміс, вирішення проблем та інші). Особливості міжособистісних стосунків у дитячому колективі. Види конфліктів, причини їх виникнення.

Тема 2. Шляхи подолання конфліктних ситуацій в ХК

Вирішення проблемних завдань та проведення рольових ігор щодо уникнення конфліктних ситуацій у ХК. Виховні заходи в роботі керівника щодо розв'язання конфліктних ситуацій. Вправи танцювальної терапії як засіб попередження та виправлення конфліктів між дітьми.

Змістовий модуль 12. Принципи добору репертуару ХК

Тема 1. Ідейно-тематична та художня цілісність репертуару. Джерела репертуару

Репертуар як основа педагогічної, виховної, навчальної та творчої роботи ХК. Ідейно-тематична та художня спрямованість репертуару. Пізнавально-виховні функції репертуару. Добір репертуару з рахуванням національної специфіки. Джерела репертуару: народна творчість, хореографічна спадщина, сучасність тощо. Тематичний діапазон (інтернаціональна, виробнича, героїко-патріотична, літературна, побутова тощо).

Тема 2. Принципи побудови репертуару ХК

Принципи побудови репертуару ХК: соціально-художня спрямованість, ідейність, сучасність, цікавість, доступність, новаторство, виконавська майстерність, відповідальність видовій спрямованості роботи колективу та його матеріальній базі. Два напрямки формування репертуару: репродуктивний та творчий. Принципи поповнення й оновлення репертуару: постановки керівника, професійних балетмейстерів; постановка танців за записом; копіювання телепостановок.

Тема 3. Розробка репертуарного плану для ХК

Зв'язок дитячого репертуару з навчальним процесом та віковими особливостями дітей. Основні вимоги до дитячого репертуару. Розробка студентами перспективного репертуарного плану для ХК на п'ять років з детальним аналізом кожного номера (назва, форма побудови, вид, жанр, зміст, вік виконавців).

Змістовий модуль 13. Методика роботи над постановкою дитячих танців

Тема 1. Методи роботи над постановкою дитячих танців

Методи роботи над створенням хореографічних постановок (на основі творчого задуму балетмейстера, музичних творів, постановки за записом, обробки фольклорного танцю тощо). Послідовність роботи над

створенням хореографічного твору (виникнення ідеї, збір матеріалу, створення програми твору за законами драматургії, розробка сценарно-композиційного плану, робота над музикою, костюмами, сценічним оформленням, ознайомлення виконавців із творчим задумом постановки, характеристика головних дійових осіб, добір хореографічного тексту, вивчення виконавцями лексичного матеріалу та композиційних побудов; технічне відпрацювання постановки, робота над створенням образу).

Тема 2. Створення студентами етюдів та фрагментів танців на дитячу тематику

Аналіз змісту репертуарних збірок для дітей. Ознайомлення з нескладними танцювальними формами для дітей молодшого віку за показом педагога, визначення їх виховного значення, лексичної основи та композиційної побудови, засобів спрощення та ускладнення. Створення студентами й вивчення з однокурсниками сюжетних танцювальних форм для дітей. Показ та аналіз постановочних робіт студентів.

Змістовий модуль 14. Концертна діяльність ХК

Тема 1. Види, тематика та зміст концертних виступів

Види концертних виступів (тематичні концерти, творчі огляди, конкурси, фестивалі, звітні концерти, змішані (поєднання танців різних видів та форм) національні, фольклорні, дитячі, комбіновані (з використанням інших видів мистецтва). Основні принципи побудови програми: пропорціональність і контрастність, нарощення динаміки, емоційні імпульси. Планування завантаженості учасників. Емоційний настрій. Репетиція відповідно до умов сцени. Тематика та зміст концертних заходів, перегляд відеоматеріалу та аналіз студентами різних видів концертних заходів (визначення їх тематики, змістовної лінії, наявності ідейно-виховних функцій, принципів побудови).

Тема 2. Розробка сценарних планів концертних програм

Розробка сценарних планів концертних програм різних видів (тематичні, ювілейні, творчі звіти та інші). Організаційна роль керівника колективу, органів самоуправління під час підготовки, проведення і підведення підсумків концертних виступів.

Змістовий модуль 15. Специфіка навчально-виховної роботи в ХК різної спрямованості

Тема 1. Мета, завдання та зміст роботи ХК народного танцю

Народний танок та його характерні особливості. Видатні аматорські та професійні ансамблі народного танцю. Мета, завдання та зміст роботи ансамблю народного танцю. Аналіз навчальних програм з народно-сценічного танцю. Особливості організації навчально-виховного процесу та добору репертуару.

Тема 2. Мета, завдання та зміст роботи ХК естрадного танцю

Естрадний танок та його характерні особливості. Мета, завдання та зміст роботи ХК естрадного танцю. Особливості організації навчально-виховного процесу та добору репертуару.

Змістовий модуль 16. Специфіка навчально-виховної роботи в ХК різної спрямованості

Тема 1. Мета, завдання та зміст роботи ансамблю сучасного бального танцю

Навчально-виховне значення бальної хореографії. Мета, завдання та зміст роботи ансамблю сучасного бального танцю. Аналіз навчальних програм з бальної хореографії. Сучасні підходи до організації навчально-виховного процесу в ансамблях сучасного бального танцю. Індивідуально-диференційований підхід до дітей, особливості формування пар.

Тема 2. Мета, завдання та зміст роботи ансамблю сучасного танцю

Різноманітність напрямів сучасної хореографії. Мета, завдання та зміст роботи ансамблю сучасного танцю. Аналіз навчальних програм. Особливості організації навчально-виховного процесу в ансамблях сучасного танцю. Специфіка добору концертного репертуару.

Змістовий модуль 17. Форми підвищення професійної майстерності ХК

Тема 1. Форми і шляхи підвищення професійної майстерності керівника та хореографічної майстерності членів ХК

Форми і шляхи підвищення професійної майстерності керівника ХК. Масові форми методичної роботи: педагогічні читання, науково-практичні конференції, семінари-практикуми. Групові форми навчання педагогів-хореографів: методичні об'єднання, школи передового досвіду, танцювальні асоціації, творчі групи. Індивідуальні форми: самоосвіта, ознайомлення з передовим педагогічним досвідом. Активні форми роботи: майстер-класи, ігрове моделювання, ділові ігри, прес-конференції, обмін досвідом та інші. Форми і шляхи підвищення хореографічної майстерності членів ХК: концертна діяльність, майстер-класи, відвідування концертних заходів з подальшим аналізом, участь у конкурсах, оглядах та фестивалях, гастрольні поїздки колективу та інші.

Тема 2. Розробка майстер-класу для керівників хореографічного колективу

Визначення тематики, мети та завдань майстер-класу для керівників хореографічного колективу. Розробка та презентація змісту. Проведення окремих фрагментів.

Змістовий модуль 18. Конкурси та фестивалі хореографічної майстерності

Тема 1. Організація конкурсів та фестивалів

Конкурси та фестивали як одна з форм підвищення хореографічної майстерності ХК. Вимоги до положень творчих конкурсів та фестивалів з хореографії. Склад журі. Аналіз різноманітних положень щодо організації та проведення конкурсів, оглядів та фестивалів різного рівня (міжнародні, всеукраїнські, обласні, регіональні та міські).

Тема 2. Розробка положень хореографічних фестивалів та конкурсів

Розробка положення для проведення хореографічного фестивалю чи конкурсу.

3. Рекомендована література

Методичне забезпечення

1. Мартиненко О. В. Теорія та методика роботи з дитячим хореографічним колективом : навч. посіб. / Олена Володимирівна Мартиненко. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. – 232 с.

2. Мартиненко О.В. Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом (дошкільний вік) : навч. посіб. / Олена Володимирівна Мартиненко. – Бердянськ : Видавництво БДПУ, 2014. – 302 с.

Базова

1. Голдрич О. С. Методика роботи з хореографічним колективом : [навч. посіб.] / Олег Голдрич. – Львів : Сполом, 2007. – 96 с.

2. Зубатов С. Л. Методика роботи з хореографічним колективом : [навч. посіб.] / Сергій Зубатов. – К. : ІПКПК, 2004. – 112 с.

3. Кирилюк В. М. Педагогічні основи формування ДХК : [навч.-метод. посіб.] / Валерій Миколайович Кирилюк. – Ніжин : Видавництво НДУ ім. М.Гоголя, 2006. – 124 с.

4. Кирилюк В. М. Педагогічні принципи і методи відбору дітей до хореографічної школи : [метод. матеріали на допомогу педагогам-хореографам та студентам-практикантам] / Валерій Миколайович Кирилюк. – Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. – 31 с.

5. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом : [навч.-метод. матеріали для хореографічних відділень факультету хореографічного мистецтва] / Борис Миколайович Колногузенко. – Харків, 2003. – 153 с.

6. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми : [навч.-метод. посіб.] / Борис Миколайович Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2004. – 152 с.

7. Мартиненко О. В. Методика хореографічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку : [навч. посіб.] / Олена Володимирівна Мартиненко. – Донецьк: Юго-Восток, 2009. – 156 с.

8. Мартиненко О. В. Теорія та методика роботи з дитячим хореографічним колективом : навчальний посібник / Олена Володимирівна Мартиненко. – Донецьк : ЛАНДОН-ХХІ, 2012. – 232 с.

9. Фриз П. І. Теорія і методика хореографічної роботи з дітьми: [навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності «Хореографія»] / Петро Іванович Фриз. – Дрогобич : ДДПУ, 2006. – 190 с.

Допоміжна

1. Барышнікова Т. К. Азбука хореографії / Татьяна Барышнікова. – М. : «Рольф», 1999. – 172 с.

2. Березова Г. О. Хореографічна робота з дошкільнятами / Галина Березова. – К. : Рад. школа, 1989. – 208 с.

3. Бондаренко Л. А. Методика хореографічної роботи в школі і позашкільних закладах / Людмила Бондаренко. – К. : Рад. школа, 1986. – 190 с.

4. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії / Олег Голдрич. – Львів : Сполом, 2006. – 84 с.

5. Книга керівника позашкільного навчального закладу : [довідково-методичне видання] / упоряд. : З. М. Рудакова, Л. М. Павлова. – Х. : Торсінг плюс, 2006. – 768 с.

6. Мартыненко Е. В. Танець довгою в четверть века / Елена Мартыненко // 25-летию Народного ансамбля естрадного танца «МарЛен» посвящается. – Мелитополь : Издательский дом Мелитопольской городской типографии, 2013. – 138 с.

7. Пуртова Т. В. Учите детей танцевать : [учеб. пособие] / Т. В. Пуртова, А. Н. Беликова, О. В. Кветная. – М. : ВЛАДОС, 2003. – 254 с.

8. Расул І. В. За кулісами театру танцю «В гостях у Казки» / І. В. Расул. – Кіровоград : Центрально-українське видавництво, 2007.

9. Роот З. Я. Танцы в начальной школе : [практ. пособ.]. / Зинаида Яковлевна Роот. – М. : Айрис пресс, 2006. – 125 с.

10. Тараканова А. П. Бесіди про танець : [метод. розробка на допомогу керівникам хореографічних колективів]. / А. П. Тараканова. – К. : ІЗМН, 1996. – 20 с.

11. Шевчук А. Дитяча хореографія: прогр. та навч.-метод. забезпеч. хореограф. діяльн. дітей від 3-7 років : навч.-метод. посіб / Антоніна Шевчук. – К. : Шк. Світ, 2008. – 128 с.

Інформаційні ресурси

1. www.bdpu.org (сайт БДПУ, library).

2. Медіатека ІППОМ БДПУ – 5В 306.

3. Медіатека кафедри м хореографії – 5-Б-500.

4. www.mon.gov.ua - Міністерство науки та освіти Молоді та спорту України

5. http://www.regionalmuseum.kr.ua/muzh01a1_u.htm
(електронна бібліотека книжок з дисципліни).
6. <http://io.ua/ve013e65a5e5497cf9cbdc720af3753d9>.
7. <http://journal.osnova.com.ua/journal/43-> Позашкільна освіта
(журнал Позашкілля).
8. http://www.youtube.com/watch?v=C6RWkDSve_E (дитячі фестивалі та конкурси).
9. <http://puls-dance.kiev.ua/program/Program-Puls.pdf> (навчальні програми).
10. <http://www.dvorec.edu.kh.ua> (навчальні програми).

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік, екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання: тести; усні та письмові відповіді; анотації; вирішення проблемних ситуацій; розробка та презентація різних види планів (план роботи колективу на рік, репертуарний план), конспектів різних форм роботи (хореографічні заняття, виховні заходи, концертні програми); показ фрагментів хореографічних занять, виховних заходів, дитячих танців поставлених на студентах свого або молодших курсів.